

Ind- og Udland.

— Tyskland. Paa den 3. bayerske Kvindesamling i München, der afholdtes i den store Raadhussal, behandlede i Løbet af en 4 Dages Samling bl. a. følgende Emner: Den højere Pigeskole; gift Kvindes Retstilstand; Forsømmelse af Forældrepligten og dens Straf; Sædelighedssagen; Tyendeforholdet; Kvindebælgelsen og Husmødre; Kvinders Anvendelse i den offentlige Fattigpleje; og endelig, som noget ganske nyt, der kvindelige Opvarter Organisation, baaret frem af dem selv i 1901 og her fremstillet af en af deres Midte paa en saadan Maade, at det blev klart for alle, at dens Medlemmer vilde gøre Ende paa det Skær af Lethed, der ved mange Værter og ved nogle af Standens Skyld med stor Uret og til uholdelig Skade, i manges Øjne var kommet til at præve Standen som Helhed.

I dette som overhovedet i mange andre Kvindemøder deltog ogsaa Herr.

— I Frankfurt bestaar en af Kvinder ledet Retshjælp for Kvinder, der i 1902 besøgte af 1888 Personer. De behandlede Tilfælde var ialt 825, fordelte som følger: Gældssager 373, Familieret 185 (deraf 52 Skilsmisser), Testament- og Arvesager 49, Strafferet 47, fork. Sager 171. Klienterne hørte hjemme i alle Samfundslag; 160 var gifte, 56 Enker, Resten ugifte. To Trediedel af Sagerne blev ordnede alene ved Oplysning, Raad og Mægling; nogle faa henvistes til Domstolene, medens en knap Trediedel ved Aarets Slutning endnu var svævende.

Østrig. Magistraten i Wien har med Byraadets Billigelse ansat 13 kvindelige Embedsmænd som Forstandere for Stadens Fæstekoptorer. Løn 1200 Kr. aarlig.

En ung østrigsk Kvinde er bleven Stationsforstander i en Landsby i Tyrol. Hun er bleven uddannet ved Jernbanesøskolen.

Den østrigske Regering forbereder et Lovforslag, hvorefter private Arbejdsgivere skal sikre deres Funktionærer Pension. (Obligatorisk Pensionsforsikring). Lovforslaget omfatter ogsaa kvindelige Medhjælpere, som Bogholderesker, Kasseresker, kv. Skrivere o. s. v. Forsikringspligten begynder ved det 18 Aar og gælder som forsyndt. I første Tilfælde udbetales Halvdelen af Lønnens Størrelse, i sidste 3/4 indtil 3/4 af samme. Præmierne betales af baade Arbejdsgiver og ansat; for de højest lønnedes Vedkommende betaler hver Part det halve af Præmien; i de lavere Lønningsklasser skal Arbejdsgiverne betale de to Trediedele.

(Neues Frauenleben).

Spanien. Fatima, den Kvinde, som for en Del Maaneder siden flygtede fra Sultanen af Marokkos Harem i Sevilla, gik over til Kristendommen og ernærede sig ved Syning, er, efter at hendes Inkognito blev røbet, udleveret til Marokko af den spanske Regering; og det til Trods for at 10,000 spanske Kvinder med Fru Loubet i Spidsen sendte en Petition til den spanske Konge om ikke at udlevere hende. Efter de sidst modtagne Efterretninger skal hun være dømt til Døden. Spanien har da Æren af at have ladet en, i hvert Fald begavet og energisk Kvinde, der var sig sit Værd som Menneske bevidst og vilde værne om det, i Stikken.

Italien. Flertallet af Kvinder i det italienske Aristokrati og Bourgeois befandt sig hovedsagelig endnu paa et, etisk set, meget nedslægtet Standpunkt — eksempelvis er Ægteskabet for dem endnu nærmest kun et middel til Forsørgelse eller til selskabelig Position og Ansvarsfrihed. En Undtagelse danner dog Kvinderne i Mailand, hvor Kvindebælgelsen har traadt mere Børneskole, er velorganiseret og arbejder mere maaltbevidst end andet Sted i Italien.

Et af Bestyrelsesmedlemmerne for den

mailandske „Unione femminile“, Fru Ersilia Majno, er tillige Udgifter af det første italienske Kvindemaanedblad. Uagtet hendes Mand er Repræsentant for Socialisterne paa Tinge, og uagtet hun selv regner sig til Partiet, har dette Forhold ikke hindret hende i at slutte sig sammen med de „borgerlige“ og at blive saa at sige Sjælen i ovennævnte Forening; thi hun mener, at Kvindebælgelsen kun kan føres til Sejr gennem sin egen ideale Kraft, fuldstændig uafhængig af alt politisk Partivæsen. For den samme Anskuelse hæver sig ogsaa mange Røster baade i Frankrig og i Tyskland.

Paa den anden Side har denne Kvindes politiske Stilling ikke hindret Undervisningsministeren i at udnævne hende til Medlem af den nylig dannede højere Skolekommission, der bl. a. har faaet det vigtige Hverv at forelægge Ministeriet Reformforslag.

Forenede Stater. Skønt begge Kamre i Staten Arizona med stort Flertal har vedtaget Kvindernes Stemmeret, vil Loven dog foreløbig ikke kunne træde i Kraft der, fordi Guvernøren har benyttet sig af sin Vetoret. — Saaledes mener nu han at kunne standse Fremskridtets rullende Hjul.

Børnearbejde. I Wisconsin maa intet Barn under 14 Aar arbejde i Fabrikker, og Børn under 16 skal have særlig Tilladelse til at tage Arbejde noget Steds, mens de offentlige Skolers Ferie varer. Det nytter ikke, at en Moder paa den mest rørende Maade beviser, at hun, hendes apoplektiske Mand og deres øvrige Børn ikke kan undvære Barnets Løn. Loven føres igennem af Fabrikinspektører, da Kvinderne ikke har Adgang til dette Embede. Dette maa højlig beklages, siger „Woman's Tribune“, saa meget mere som Loven hovedsagelig skyldes Kvindesagskvindernes Bestræbelser; disse arbejde i alle de forenede Stater for Arbejdslove for Børn, men bør saa ogsaa selv se Resultaterne af disse. Bladet mener, at de ser for ensidigt paa Sagen, og at det er bedre, at et tolvåars Barn arbejder end sulter, og at mange Børn under 14 Aar vilde kunne taale et begrænset Arbejde i Fabrikken. Ikke Forbud, men Regulering vil være det klogeste.

Amerika. En Fremmed, der kommer hertil og ser paa Forholdene med aabne Øjne, kan ikke undgå at lægge Mærke til, at man her udnytter Børnenes Arbejde baade tidligere og i en lagt større Udstrækning end i Europa, og det ikke blot i Hjemlandet, men ogsaa i Fabrikkerne, paa Udsalgsstederne, ja selv paa Gaderne og i Knejerne. Man slutter deraf, at der er mere Arbejde i Amerikanerens Liv og følgerigt ogsaa i hans Natur, end der er i Europæernes, og heri tager man visselig ikke fejl. Men saa gør man ved en eller anden Lejlighed Opdagelse, som unægtelig forandrer ens Syn paa Sagen.

Saaledes har den lovgivende Forsamling i Staten Georgia vedtaget en Lov, der gør det til en Lovovertrædelse, som under visse Omstændigheder kan straffes meget haardt, naar Forældre, der er fuldkomment arbejdsdygtige, ligger hjemme og dvasker Tiden bort i Lediggang, medens de lever af det, som Børnene indbringer ved saa tidligt som muligt at sendes til Bomuldsmarkerne og Bomulds møllerne, hvor de slides op, inden de er halvt udviklede. En saadan Lov giver et Syn paa Folkelivet og Folke-Karakteren, der er højst uhyggeligt; thi det forstaar sig af sig selv, at uden den vilde i Løbet af nogle faa Generationer al Karakter betages ud og selve Livet dø hen.

(Nordlyset).

Skat betalt under Protest. Miss Mary S. Anthony har sendt Røchester i Staten New York.

Hr. S. B. Williams' Indlagt 70 Dollars Kommuneskat, lignet paa min Ejendom for Aaret 1903. Det er opmuntrende for os at erfare, at „Børgekabets Krone, Valgretten“ rimeligvis næste Gang vil tilfalde Resterne af de forskellige Indianerstammer her i Staten, Uldtæpper, Fjer, Krigshjælpe og alt øvrigt iberegnet, for at de kan hjælpe til at føre „Statsskibet“ i sikker Havn. Det vil blive et stort Syn at se dem staa Side om Side med vore andre

Lovgivere og hjælpe til at gennemføre de Love, som 200,000 forstandige, dannede, lovlige, skatteydende Kvinder i Staten skal adlyde.

I al Hæderligheds og Retfærdigheds Navn protesterer jeg mod en saadan Uretfærdighed. Vil de være saa venlig at paase, at denne Post i deres Bøger faar tilføjet „betalt under Protest“. Deres Mary S. Anthony.

Fru Hatogama, gift med en japansk Minister, har gjort mere end de fleste andre for de japanske Kvinders Frigørelse. Selv for disse, siger hun, „gik det tilsidst op, at man bliver ked af kun at være til Pynt; de føler, at det ogsaa er deres Bestemmelse at være nyttig og beredt til Hjælp“. Med det ny Japan, fortsætter hun, „kommer den ny Kvinde“. For tyve Aar siden begyndte vi med de ganske faa Kvinder, som mente, de havde samme Ret som Mændene til at udvikle deres Legeme og Aand; og nu tælles de i Tusinder. Vi har 11 Kvindeforeninger; den vigtigste hedder „Japansk Forening til Kvinders Uddannelse“ og har 10,000 Medlemmer spredte over hele Landet; hvert Medlem betaler omtrent 60 Øre paa Uddannelse. Man modarbejder de japanske Kvinders Lyst til at klæde sig paa europæisk Vis, da den europæiske Dragt ikke klæder Japaneserinderne“. Vi har endogsaa gamle Jomfruer nu, fortsætter hun. „For en Menneskealder siden vilde dette være noget uhyggeligt; men nu forøges hvert Aar de ugifte Pigers Antal“. (Intet Under vil Kvindebælgelsens Modstandere sige; selvfølgelig vil ingen ordentlig Mand gifte sig med Kvinder, der træder deres egentlige Kald under Fødder.) — Men Fru Hatogama mener anderledes: „Kvindeforeninger gør vore unge Piger mere fordringsfulde i Valget af en Ægtefælle. Jo mere dannede de er, jo mere forlanger de; de danner sig et Ideal og tager ikke den første den bedste Mand, som bejler til dem, heller ikke den anden eller tredje, og da den fjerde ofte ikke kommer, eller maaske ikke er bedre end de tre tidligere, forbliver de hellere ugifte.“

(Efter Hedwig Neter i „Dokumente der Frauen“).

I Tokio blev der for et Par Aar siden oprettet en Højskole for unge Piger; den har nu 550 Elever; en tysk Dame, Frk. Emerson Datter af en Professor E. i München, underviser i europæiske Sprog.

Ny Zeeland. Enten det nu er paa Grund af eller til Trods for sin særegne Forfatning, siger et New-Yorker Blad, saa er det afgjort, at Ny Zeeland viser stadig Fremgang. Landets Overskud for de sidste 10 Aar beløber sig til 15 1/2 Million St. (omtrent 57 Millioner Kroner). Pengene ere hovedsagelig anvendte til Jernbaneanlæg. I sammt Tidsrum er det dyrkede Land forøget med 6 Millioner Tønder Land og Guldproduktionen med 16 Millioner Kroner. Den 4de Maj var der en Fest i Wellington til Ære for Minister Seddon, som paa den Dag havde været Minister i 10 Aar. Mr. Seddon, som var en Modstander af Kvinders Stemmeret før Loven blev gennemført i Ny Zeeland og var blandt dem, der mente, at det vilde ruinere et hvilket som helst Lands Forretningsinteresser, og hvilketsomhelst Lands politisk Indflydelse, siger nu, at han er bleven ganske omvendt ved at se de praktiske Resultater deraf. — Andetsteds læser vi om et Besøg, som en af Ny Zeelands Kvindeledere, Mrs. Wells, har aflagt i Sachsen, hvortil hun var rejst for at anbringe sin yngste Datter i Leipzig, hvor hun skulde uddanne sig i Musik. Mrs. Wells Udtalelser gik i samme Retning som Mrs. Seddons, men desuden skildrede hun, efter at have fortalt om Kampen for at opnaa Valgret, hvorledes en Valgda i Ny Zeeland saa ud. Da Kvinderne for 7 Aar siden for første Gang skulde opfylde deres Borgerpligt, da tog de som efter Aftale, for at give Dagens Betydning et synligt Udtryk, Stadsklæder paa; dette forskaftede dem naturligvis mange Spotteglosser fra de mandlige Vælgere. Da de efter tre Aars Forløb for anden Gang gik til Valgurnen, havde allerede en stor Mængde Mænd sluttet sig til deres Opfattelse, at Valghandlingen var en

højtidelig Handling og havde i Dragt fulgt Kvindernes Eksempel. Og da Dagen nu vendte tilbage for 3dje Gang sidste Efteraar, da var den bleven en national Festdag; alle Forretninger hvilede, og de valberettigede Borgere og Borgerinder ansaa det for deres Pligt ogsaa i deres ydre Fremtræden at ære Valghandlingens Alvor, Værdighed og Ansvar. Til den tidligere Valgtumult og Uorden saa og hørte man nu intet.

Et Kapitel

af de

florentinske Tobaksarbejderskers Kampe.

Det er mærkeligt, hvor lidt man Nord for Alperne ved om Italienerinderne. Man kender dem nok som Romanfigurer fra en Paul Henkes eller Richard Voss' Fantasier, den ældre Generation vel ogsaa fra Goethes Wilhelm Meister. Men hermed ophører alt Kendskab til de italienske Kvinder. I det højeste har en eller anden Rejsende truffet en Marchesa paa et Bal, en eller anden Maler i Rom haft en indfødt Model, men kun sjældent har man hørt om den italienske Kvindes virkelige Værd og Ydeevne. Italienerinderne vækker nemlig ikke Opsigt udover Landets Grænser, og Udlændinge der kommer til Italien, fyldes af Kunsten og Naturen, saa at der i de sjældneste Tilfælde bliver Tid tilovers til Studiet af de økonomiske Kampe i Landet. Og dog er netop disse et saadant Studium værd, og ikke mindst for Kvinderne, der ved Indtrængen i det sociale Liv vilde være at kende en ny kvindelig Type med et Særpræg, som de ikke finder i Hjemlandet. Italien er den rette Jordbund for „den ny Kvinde“ i Ordets gode Betydning, vel ikke Kulturkvinden men den udviklede Folkets Kvinde.

Maaske har en eller Læserinde hørt om de emilianske Risarbejdersker, som gennem aarelange Lønningskampe endelig har opnaaet Betydning mod Hungersnødens Farer. Men paa Højde med disse „risaiole“ staar saavel i moralsk som i social Henseende utvivlsomt de kvindelige Tobaksarbejdere, de saakaldte „sigaraie“.

Som bekendt har den italienske Ståt Monopol paa Tobaksfabrikationen. Og nu er det en paafaldende Kendsgerning, at det næsten udelukkende er Kvinder, som har søgt Beskyttelse ved denne, trods dens skadelige Indflydelse paa Helbredet. I Aaret 1880 stod ved Siden af 1947 mandlige 13,767 kvindelige Tobaksarbejdere. Hvor daarligt disse første er lønnede og hvilke uhyrvægsren består mellem mandlig og kvindelig Løn, fremgaar af en Statistik fra 1898, hvorefter Mændenes Dagløn paa Statens Tobaksfabrikker var fra 2,85 til 3,65 Lire, Kvindernes kun fra 0,96 til 2,19 Lire (1 Lire = 72 Øre).

Det er et Faktum, at Lagforeninger overalt i Evropa lykkes bedst og er videst fremskredne i de Erhvervsgrene, i hvilke kun Mænd er beskæftigede. Kvinderne har af mange forskellige Grunde vanskeligere ved at organisere sig. I de Fag, hvor Mænd og Kvinder

vel meget selv de Historier, han fortalte; men man glemte det og blev varm om Hjertet. naar han i Pavserne ganske hemmelig klappede sin Ægtefælles fine, tynde Haand. Og hun havde en Maade at høre til paa, saa man fik Lyst til at fortælle og fortælle, blot for at se hendes Ansigt lyse af et sympathetisk, vemodigt Smil. De danske Damer blev hurtig populære i den lille tyske Kreds. Den tykke Herre fra Dresden blev sværmerisk ved Tanken om „die Wellen am Skodsborg“, hvori man havde kølet sin Aarede før. Grosseren fra Gørnitz disputerede om die See eller die Berge var mest „wechselnd“, han holdt paa Bjærgene vi selvfølgelig paa Havet. Og imidlertid var et Par unge Damer ved at faa Latterkrampe over vort geniale tyske Sprog; særlig gjorde en feniaksal af fahrraden med radfahren enorm Lykke.

To Gange om Dagen holder Diligencen udenfor „der Bär“. som ogsaa er Posthus; naar Passagererne er stegne op, slaar Kusken Knald med sin lange Pisk, de fem Heste, tre foran og to bagved, ryster Bjælderne, og i flyvende Fart under lystig Ringen gaar det hen

ad Landevejen. Uagtet denne Befordring er meget indbydende og malefisk, foretrak min Ledsagerinde og jeg dog at tilbagelægge de halvtreds Kilometer, Vejen fra Linthal over Klausenpas til Flüelen til Fods, og en skøn Morgen i Ordets bogstavelige Betydning tod vi Afsked med „der Bär“ og begav os trøstigt paa Vej. Tandbørste og Redekam havde vi i Lommen, og Trøjerne var anbragt som en Slags Hale i Bælterne bag paa.

Det første Stykke Vej var ganske jævnt, en Bro førte over Linth, saa følger man dens Løb et Stykke; hvor Klippen naaede helt ned til Floden, var der hugget Tunneler, fra hvis Loft Vandet løbende dryppede; men saa begyndte det at gaa opad; frem og tilbage i Proptræktersvingninger støjede Vejen sig; men op ad den stejle Klippe fører Genveje, man sparer meget ved at benytte dem; men det er gyselig varmt med Solen brændende paa Ryggen, vi maa derfor snart hvile. Vi sidder højt hævet over Dalen og nyder Udsigten, mens vi studere Bædder, det imponerende Bjærg, vi har for os, hedder Tøddi og de sneklædte

Toppe „Claviderne“, det har jo ogsaa sin Interesse at vide. Et muntert „guten Tag, guten Tag“ vækker os af vore Betragtninger; en skægget Mand i Lærredstøj, Straahat og med Alpe-stok i Haanden fulgt af en ti Aars Dreng kommer kravlen op ad Klippen til os. Hurtigt er Bekendtskabet gjort; Manden er fra Zürich, har fem Døtre og tre Sønner og har for første Gang „den kleinen Immanuel“ med paa Fodtur. Vi synes, det er flinkt af saadan en lille Fyr og opmuntrer ham med Chokoladekager; næste Dag, da vi træffes paa Skibet over Vierwaldstattersøen, tager han dem op af Lommen og fortæller os, at de skal med hjem til Brødrene og Søstrene. Et Stykke følges vi ad alle fire, men i Længden kunne vi uøvede Sletterboere ikke vinde med. Endelig er Stigningen overstaet og gennem Urnerboden have vi den Fornøjelse i halvanden Time at vandre hen ad en jævn Vej. Urnerboden er en højtliggende Dalstrækning omgivet af træløse Tinder, hvor Sneen overalt ligger i Striber og Pletter. Herop drager Beboerne fra de lavere liggende Dale

om Sommeren med deres Kvæg. Lave og mørke ligger Træhusene rundt omkring. Luften er fuld af Klang fra Alpekvægets Klokker, de gulhvide Køer spadserer rundt fulgt af smaa musegraa Kalve, højbenede Geder med husmoderlig bekymrede Miner tripper sirligt af Sted, mens en enkelt plebejisk Gris søler sig i Sumpen. Henne foran Værtshuset holder Diligencen endnu, vi ere altsaa gaaede omtrent lige saa hurtigt, som den er kørt; nu er Klokken et, det gælder om at hente sig og faa noget at spise.

(Sluttes.)